

tero ima 10 2°/_o dušca, 5-5 fosforove kiseline; saje, katere imajo 1-3 ^o/_o dušca, 0-4 fosforove kiseline 2-4 ^o/_o kalija, sploh pa vse smeti, katere spravljamo na kup in napravljamo iz njih posebno za travnike izvrstni gnoj. Preobširno bi bilo navesti vsako to stvarino posebej, katera ima vrednost kot gnojilo. Priporočamo samo vsa-
cemu gospodarju, da ni slavnice ne pusti na potu propasti, temveč da vse spravi na svoje gnojišče, na kompost. Kolikor več mu bode mogoče taci snovij izven svojega posestva dobiti in kolikor manj jih izvaža, toliko lažje bode svoje zemljišče v ravnotežji vzdržal, toliko več bode svojemu blagostanju pomagal. Naj stopi v zvezo z mesarji, čevljarji, mlinarji itd. in naj marljivo zbira vse njih odpadke. Cestno blato, posebno kjer se ceste z granitom posipavajo, kateri imajo do 8 ^o/_o kalija, je živeji promet, kjer je veliko živalskih odpadkov, je tudi dragocen gnoj in naj se v nemar ne pusti. Samo ob sebi se zastopi, da ravna tudi z vsemi domačimi odpadki tako. Ako ima dovolj travnikov, sploh prostora za krmilo rastline v primeri k drugemu posestvu in te potem s temi pridobljenimi odpadki dovoljno gnoji, ter vso tako obilo pridelano krmo za svojo dobro rejeno živino porabi, potem se mu ni bati, da mu bode zemlja opešala. Ako pa vendar le ni mogoče dovolje snovij nabaviti, mora se poslužiti umetnih gnojev in sedaj pridemo do oddelka, gnojenje vinogradov in sadunosnikov.
(Dalje prih.)

Cepljenje po zimi.

Kmeti pri nas navadno v spomladi, meseča aprila, ko je mesec v mlaji in 3 do 6 dni star, cepijo in imajo vero, da potem drevo čez 3 do 6 let tudi rodi. Tudi cepiče (sušnike, od kod je ta beseda?) navadno takrat režejo, ter se pusti navadno celi cepič, kakor je dolg, ali to so velike napake. Cepiče moramo že meseca januarija in februarija narezati ter v pesku v senčnem kraju hraniti. Cepiti pa moremo tudi od novega leta do konca maja. Razumeje se, da si moramo, če hočemo po zimi v hiši cepiti, že v jesen divjake oskrbeti ter jih v pesku hraniti.

Z veseljem lahko opazujemo, da ima mladina veliko veselje s sadjerejo, in zato moramo gg. učiteljem hvaležni biti in želeli je, naj bi vse občine po zmoglosti šolske vrte podpirale, kjer se šolarji sadjereje učijo.
F. P—k.

Sejmovi. Dne 19. februarija na Gorenji Polskavi, v Pišecah in v Gradci. Dne 22. februarija v Braslovčah, pri sv. Filipu v Kozjanskem okraji, na Teharjah in pri sv. Vidu pri Lipnici. Dne 24. februarija v Arveži, v Ločah, v Rogatci in v Slov. Bistrici. Dne 25. februarija v Šoštanj.

Dopisi.

Iz Ormoža. (Naznanilo.) Naznanim, ti, dragi »Slov. Gospodar«, veselo novico, da je pravila ormoške ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda vlada potrdila. Vsled tega posvetoval se je osnovalni odbor, kedaj da bi podružnica začela svoje delovanje in sklenil je, da bodi konstituiranje podružnice dne 21. svečana v prostorih ormoške čitalnice, a slavnostna otvoritev za pomladi, kedaj po veliki noči. Vendar pa bode tudi 21. svečana, kolikor moči, slovesen dan kot rojstven dan deteta domorodnosti našega narodnega ženstva, skušajmo torej vsi k temu pripomoči! Ob 10. uri zjutraj bode sv. maša, pri kateri bode pel pevski zbor ormoške čitalnice. Popoldne ob 4. uri bode zborovanje

s poročilom osnovalnega odbora, volitvijo odbora in sprejemanjem društvenic. Ob 6. uri začne se veselica. Navzoče pozdravila bode gospa Roža Mikl, veletrževca soproga iz Ormoža. Sledilo bode petje in predstavljanje veseloigre: »Ultra«. Med temi točkami koncertovala bode godba. Po zvršitku vspeveda bode ples. Ker je namenjen čisti dobiček podružnici in ker bo vstopnina samo 20 kr., bode vdeležitev gotovo ogromna. Komur so znane naše razmere, izvestno bode radostnim čutom pozdravljaj novo podružnico, kajti le silnej potrebi in nikacemu izzivanju bode služila. Če se po našem mestu blažena nemščina šopiri in čuješ le tuji zvonek, če tudi »šulverein« svoje kremplje stega nad milo slovensko deco, tedaj je pač silna potreba, da začnemo tudi mi Slovenci protiviti se tujemu nasilstvu, treba je, da nam bodo doneli zopet zvonki slovenski pozdravi in glasovi v uho. In da ravno ženstvo zamore največ uplivati na razvoj slovenskega duha, to je razumno, saj odgoja naše dece leži v njih rokah in če je mati Slovenka, bode gotovo tudi zarod njen v narodnem duhu vzgojen. K pristopu v žensko podružnico oglasilo se je do 50 žensk. K vresničenju te misli gre največja zasluga gospici Tiliki Freuensfeldovi.

Od Sv. Jurija ob Ščavnici. (Bralno društvo) imelo je dne 24. prosinca t. l. svoj občni zbor. Predsednik društva, gospod Jernej Košar pozdravi zbrane, povdarjajoč korist bralnih društev. Spodbujal je prisotne ude, naj se krepko oklenejo svojega društva, da ne bomo proti svojim sosedom nazadovali, ki se veliko bolj brigajo za gmotno in duševno stanje bralnih društev. Naševal je zglede iz sosedstva, ter jih primerjal našim. Za tem sledilo je poročilo tajnika. Gmotno ali s knjigami in časopisi podpirali so v preteklem letu sledeči gospodje društvo: č. g. Kunce, tukajšnji župnik, daroval je razen podvojene letnine več letnikov »Slov. glasnika«; č. g. kaplan Frangež plačal je za društvo »Slov. Gosp.« in »Družbo sv. Mohorja«; tajnik gospod Strelec plačal je »Matico slovensko« in »Kmetovalec«; gospod dr. Jakob Ploj, odvetnik v Ptui, naročil je »Mir« in eden iztis »Domovine«; gospod Anton Kupljen, c. kr. notar v Črnomlju, naročil nam je še razen letnine »Dolenjske novice«; gospod Franc Hrašovec, upokojen c. kr. okr. sodnik v Gradcu, poslal nam je še drugokrat lepo zbirko knjig; dalje sta poslala gg. Anton Brumen, adv. koncipijent v Celji in č. g. Emeran Šlander, admontski oskrbnik v Gornji Radgoni, po 2 gld. letnine. Vsem tem dobrotnikom bodi toraj izrečena pristrčna zahvala! Zahvaliti se nam je še oni šestorici gospodov, ki so pri lanskem občnem zboru darovali vsak po 1 gld. za društveno omaro, tako da ima sedaj društvo vendar enkrat prav lepo shrambo. Društvo je imelo v preteklem letu dve veselici. Prva bila je 25. januarija o priliki občnega zbora, druga pa je bila dijaška veselica 6. septembra, pri kateri je bilo poljudno predavanje o turskih vojskah na Slovenskem, ter ste se predavali dve pesmi: Turki pri Stevici in kralj Matjaž. Svoje poročilo sklone poročevalec z željo, da se stanje društva v tekočem letu popravi društvenikom na čast in korist. Društvo je imelo v preteklem letu 45 gld. 93 kr. dohodkov in 37 gld. 9 kr. stroškov, toraj ostanka 8 gld. 84 kr. Da je bilo tako gospodarstvo pri prej omenjenih razmerah mogočno, je le zasluga imenovanih zunanjih udov in gg. podpornikov, toraj še enkrat: pristrčna jim hvala! Dalje se omeni, da bo imelo društvo 21. februarija večjo veselico, pri kateri se bo razven pesmij igrala tudi glediščna igra: »Kje je meja«. Igrali pa bodo to igro igralci od Male nedelje, kateri so jo doma pri občnem zboru prav dobro predstavljali. Na predlog gospoda Stuheca izvolil se je prejšnji odbor tudi za tekoče leto in sicer: gg. Jernej Košar, predsednikom, Jernej Frangež, podpredsednikom, Ivan

Strelec, tajnikom, Jurij Brumen, blagajnikom in Franc Vaupotič, odbornikom. Omenimo še naj, da so zapeli domači pevci med zborovanjem, kakor tudi pozneje pri prosti zabavi pri gospodu Vaupotiču večje pih slovenskih pesmij.

Od Sv. Lovrenca v slov. gor. (Razno.) Tukajšnje »gospodarsko društvo« je imelo na svečnico javni zbor, z volitvijo in podučljivimi predavanji ter primerno zabavo. Prvi govornik nas je opozarjal in nam razkazival dve že obstoječi nadlogi in boleznii trtni, namreč peronospora in filoksero, kakor še o hujšji tretji, »blakrot« imenovanej, te nam žugajo vinorejo do cela vničiti, zato je nam je priporočal, naj takoj začnemo ameriške trte gojiti, da smo v slučaju potrebe ž njimi že oskrbljeni. Drugi se je hvalno spominjal dvajsetletnega delovanja našega društva, vsled katerega opazujemo razne napredke v sadjarstvu, živinoreji ter poprek v umnem gospodarstvu. Tretji nam je našteval vzroke slabih časov; štrti nas je seznanjeval z različnimi žuželki, kebrji in metulčki, ki nam ugonablajo žita na polji, cvet in sad na drevju in kaj storiti, da se mrčes vsaj deloma zatire. Naše sicer že malo postarno društvo še vedno deluje krepko, ter hvalno v naš prid in blagor; posebno v prvih letih pa je svojo nalogo še vse častneje izvrševalo, ter je skrbelo za govornike, ki so nas navduševali za vse dobro ter nam kazali pot k umnemu gospodarstvu. Vspodbujeni naši ukažljivi mladeniči so z nekimi posebnim veseljem zahajali v Maribor v vino- in sadjerejsko šolo ter so si v kratkem času potrebnih vednostij prilastili in vsled tega je nastalo čuda hvalno, čekel bi, mojstersko držanih drevesnic, iz njih se vsako leto več stotin lepo izrejenih drevesc odda ter se prej prazno stoječi prostori spreminjajo v najlepše sadne vrtove. Da tukaj tudi domača šola ni zaostala, morem hvalno omeniti, ker vsako leto dobivajo učenci drevesc z nalogo, da jih pravilno posadijo in jih skrbno gojijo. Veseli me omeniti, da naši predniki nekateri, ki so gospodarili takrat, ko še skoraj dače ni bilo in manj domačih potreb, pa so le slabo izhajali, sedanji njih nasledniki sicer z davki in domačimi potrebami preobloženi, vendar z umno prigrisposodarjenimi denarji zalagajo hranilnice in posojilnice. Pa nasprotno, senčne strani tudi sedaj ne manjka, to je žalibog gotovo, pa kjer siromaštvo na dveri trka, tam si je ljudstvo samo krivo. Veselo je tudi, da se naše ljudstvo vedno bolj zaveda, tedaj tudi rajši čita in slavna družba sv. Mohora ima pri nas 106 družstvenikov, vsled tega je čem dalje večje zanimanje za dobre stvari; tako postavim, vidimo sedaj na mestih, kjer je prej za dobrih časov stal le kak razdrapan križ ali na pol podrta kapela ali celo nič, da se vzdigujejo sedaj lične kapelice z večinom Mariji Lurdski v čast sezidane in ne redkokrat, ako si kje v bližini, te zvončka premili glas prijazno vabi, da se vzame klobuček z glave in vredno počasti z menoj Marijo Devico, našo priprošnjico! Zamoremo se tedaj vsled delovanja našega društva o naših razmerah ponosno, pohvalno izreči, ter za danes z Bogom!

Od Braslovč. (Omika.) Slovenci imamo mnogo časopisov, lepih in koristnih, ali ne moremo si vseh naročati, kajti dandanes je huda za denar. Kmet ima komaj za svoje potrebe in za velike skoraj neznosne davke, kako si bo naročal drage časnike! Zato so se ustanovila prekoristna »bralna društva«, ki z združenimi močmi delujejo, da zamore naš slovenski kmet za majhen denar prebirati časopise in si izposojevati lepe in koristne knjige. Bralna društva so velik napredek za razvoj človeške omike in blagostanja. Koliko lepega in koristnega bere naš kmet v časnikih in s tem se okoristi in sebi in svojim pomore do boljše prihodnosti. Ko bi »bralnih društev« ne bilo, vedel bi naš kmet malo, kar

je v časnikih koristnega, kajti sam si jih more malo naročati; a tukaj jih za majhen denar bere mnogo. Rodoljubi, ki to berete ali slišite, podpirajte »bralna društva«, pristopite kot udi, žrtvujte majhno svoto denarja, pomagajte vzdrževati »bralna društva«, da ne začnejo iti rakove poti. Žalostno je slišati, če bi razpadlo kakšno društvo vsled pomanjkanja podpore; to bi bilo slabo za nas in naši nasprotniki bi nas zasmehovali in pikali, da smo tako ubožni, ko ne moremo svojih naprav vzdrževati. Toraj na noge, na delo »z združenimi močmi!«

Od St. Lenarta pri Laškem. (Spomini.) Ne morem si kaj, da bi Vam ne sporočil tudi iz našega malopoznanega, a vendar priljubljenega St. Lenarta. Le malokedaj se kateri oglasi v Vašem listu, dokaz, da smo še dremotni, ter da še vse premalo beremo podučljive časopise in knjige. — Kar pa letino zadeva, moram reči, da so nam nekateri pridelki bolj slabo, drugi pa precej povoljni bili. Ozimina je vsled velikega snega, in dolgo trajajočee zime, nekaj pognjila, nekaj pa tudi prezebla. Toraj ozimnega zrnja ni veliko bilo. Z jarino smo še precej zadovoljni bili; oves se je deloma dobro obnesel, ravno tako tudi koruza. Ajda je bila srednja, nekaj ji je tudi toča škodovala, nekaj pa smod. Fižol je bil prav rodovit, da malokedaj tako. Zelje je bilo bolj slabo, repa pa prav lepa. Korun ali krompir je pa tudi precej gnjil. — Sadja so nekateri precej imeli, ter so tudi veliko sadne pijače napravili, za katero so nekateri tudi lepe denarje dobili. — Vino nam je toča na St. Jernejevo nedeljo deloma odvzela; pa tudi strupena rosa je mnogo trsu škodovala, vsled tega tudi grozdje ni popolnoma dozorelo. Kar se tiče količnosti, so ga nekateri več dobili nego prejšnje leto; toda gledé dobrote, je mnogo slabše od njega. Sena, otave in detelje smo veliko dobili, ter večinoma tudi v lepem spravili. — Naša župnija šteje nad 1100 duš; rodilo se je preteklo leto 39 otrok; 20 moških, 19 ženskih. Umrlo jih je 24; 16 moških, 8 ženskih. Med temi sta bila najstarejša dva moža, eden čez 90, drugi pa čez 80 let star. Poročenih je bilo pet parov.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Državni zbor pretrga svoje posvetovanje še v tem tednu in vlada skliče deželne zборе na dne 3. marcija, tako na željo poslancev poljskega in »kluba konservativcev«. Nemški levici sicer to ni po volji, vendar mora se vsaj tokrat udati. — Pogodba Donavske parobrodne družbe in vlade je v drž. zboru obveljala, da-si so nekateri poslanci močno ugovarjali. — Več poslancev, med njimi dr. Kaiser, prof. Robič, nasvetuje, naj predloži vlada načrt postave, po kateri se spremeni domovinska pravica in s tem tudi razdeli skrb za »občinske reve« med občine pravičniše. Za tako spremembo je pač že zadnji čas! — Grof Wurmbrand je predlagal, naj se vpelje prisilno zavarovanje, to pa tako, da bode vsaka dežela za-se tudi zavarovalnica. Predlog sicer vabi človeka, toda ni brez večjih težav; sedaj ga ima odsek poslancev v posvetovanje.

Štajarsko. Deželna hranilnica je darovala 15.000 fl. v to, da se porabijo za vzgojo dobrih poslov. Nje namen je gotovo blag, ali nam ne dopade na njem to, da se denar porabi le v Gradci in vendar ga dobiva hranilnica največ iz slov. dela naše dežele. — Ako pride do tega, da dobijo zdravniki svojo »kamoro« ali po domače zadrugo, bode za vso deželo le ena in sicer v Gradci. Ne vemo, ali jim bode z njo pomagano veliko.

Koroško. V Rožeku pripravlja posebno društvo